

trottamajāter mahishti nāma | madhyamajāter vāvateti | adhamajāteḥ parivṛktir iti | ata evāśvamedhe 'śvam prati rājastriṇāṃ kartavyaviśeṣa etair nāmbhir āmnātāḥ | bhūr iti mahishti bhūva iti vāvata suvar iti parivṛkti (Tb. 3, 9, 4, 5) iti |

tasmāt striyaḥ | tasmāl loke 'pi priyaḥ striyaḥ sarvam avagantavyaṃ vṛttāntam patyāv avagantum ichante | yasmād viviktāvasare sarvam avagantum suśakam | tasmād u tasmād eva karanāt priyā stry anurātram rātrisamaye viviktavelāyām patyau sarvam avagantum ichate |

6. tasmāt | yasmād vāvātayaḥ sambandhaḥ kṛtāḥ | tasmāt karanād yad vāvānety eśāpyaḥ pīṇ nishkevalyaśastre dhāyātvena śaśanīyā |

7. senā | pūrvatrāsyendrasya priyā jāyā vāvata Prāsabā nāmeti yeyam ukta seyaṃ lokavyavahāre senā vai yuddhārthodyatasenārūpeṇa varitate | indrajāyāḥ senābhimanitvāt | tac ca śākhāntare samāmuṣtam | Indrāṇi vai senāyai devatā (Ts. 2, 2, 8, 1) iti | Ko nāma Ka ity anena nāmnā yuktaḥ Prajāpatis tasyā Indrajāyāḥ śvaśuraḥ | Prajāpater indropādakatvāt | tathā cānyatra śrūyate | Prajāpatir Indram asṛjatanujāvaram devānām (Tb. 2, 2, 10, 1) iti | tat tathā sati yasya laukikasya puruṣasya yuddhārthino yā svakiyā senā jayatv iti kāmo bhavati | etasmin kāme sati sa pumāns tasyāḥ svakiyāḥ senāyā ardhāt tishṭhann ardhabhāge 'ūte bhūmāv avasthitaḥ kiṃcit tṛṇam madhya ādāya mūlato 'grata ubhayataḥ parichidyetarām parakiyām senām abhilakṣyāsyet | bāgavat kshipet | tatṛāyam mantrāḥ | Prāsabe Kas tvā paśyatīti | he prāsabhakya indrajāye Kaḥ Prajāpatis tvadiyaḥ śvaśuras tvām cakshushā paśyatīti | anena mantreṇa tṛṇe kshipite sati parasenāyā bhāṅge dṛiṣṭānta ucyate | tat tasmiu viva-kshitārthe yathāivādo nidaśanam bhavati tathā kathayāmaḥ | anūcānānām īṣānām vā griheṣhu yuvatīḥ snushā śvaśuram dṛiṣṭvā tasmāl lajjamānā lajjam prapnuvati nilīyamānā vastrāvaguṇṭhanabastādyānīgasamkocena tirohiteva sati yathā grihābhyantaram āgachati | evam eva sā parakiyā senābhimantritātṛṇarūpāstraprakṣhepeṇa bhajyamānā sati tatratatrāraṇyaparvatādīṣu nilīyamānā tirohitā sati svakiyam deśam eti | kutrāyam itaraseṇābhāṅga ity āśāṅkya yatraivam ityādinā pūrvokta evārthaḥ spāṣṭikṛtāḥ |

8. virāḍ yajyāstu | tato devās trayastriṇśadakṣharām virāḥ-chaudaskām pibā somam ity etām yajyam prārthitavantaḥ || yady apy asyā yajyāyāḥ trayastriṇśad akṣharāṇi sakṣhān na dṛiṣyante tathāpi samyogākṣharādivibhāgena samkhyā pūranīyā |

10. avirāja | hoṭā virāḍvyatiriktāgāyatrīyādichandoyuktām yajyam paṭhitvā tadante vashaṭkuryāt |